

VADOVĖLIO VERTINIMO IŠVADOS (RECENZIJĄ)

EKONOMIKOS PRADMENYS

Aušra Maldeikienė
Ekonomika ir verslumas
9–10 klasėms
Tyto Alba

Vadovėlis dalykiškai tikslus, sąvokos pristatomos ir interpretuojamos šiuolaikiškai. Sąvokos apibūdinamos aiškiai, dėsniai pagrindžiami pavyzdžiais, jie nusakomi konkrečiai ir suprantamai. Medžiaga atrinkta apgalvotai, teorinės medžiagos nėra daug – tiek, kiek būtina temai paaiškinti, aktualumui atskleisti ir mokiniams sudominti. Vadovėlio tekstas gana santūrus, neužgaunantis nei žmonių, nei jų jausmų, nesiejantis teorijos su jokiais veikiančiomis šalyje verslo įmonėmis.

Galima teigti, kad vadovėlis atitinka atnaujintą ekonomikos ir verslumo programą 9–10 klasėms. Tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad autorė galėtų daugiau akcentuoti laisvosios prekybos naudą vartotojams, prekybos apribojimus papildyti standartais, atkreipti mokinių dėmesį į pinigų savybes bei paaiškinti kaip skaičiuojamos palūkanos (arba susieti jų skaičiavimą su procentų uždaviniais, sprendžiamais matematikoje). Šiandien iškilusi dviprasė situacija su gyventojų mokamais mokesčiais valstybei. Programoje teigiama, kad mokiniai turi gebėti apskaičiuoti mokesčius ir gaunamus pinigus, tačiau besikeičiantys mokesčiai, ko gero, sulaukė autorę nuo detalesnio jų nagrinėjimo vadovėlyje, paliekant šią temą mokytojo atsakomybei.

Didelis dėmesys – net kelios temos – skirtas valstybės pajamoms, išlaidoms ir valstybės funkcijoms. Tai leidžia mokiniams giliau suvokti bei kritiškai pažvelgti į valstybės vaidmenį ekonomikoje. Tačiau tema apie skurdą didaktiškai skurdoka, o santykinio pranašumo nagrinėjimą vertėtų išimti iš vadovėlio, nes jos jau nebėra atnaujintoje programoje. O įdėti reikėtų temą apie ne pelno organizacijas ir paaiškinti jų apmokestinimo prasmę.

Tema apie išdo ir pinigų politika, nors ir neįeina į programą, parašyta taip aiškiai, įdomiai ir vykusiai, kad ją būtina išnagrinėti su itin besidominčiais ar net visais mokiniais.

Noriu pabrėžti, kad vadovėlyje gausu įdomių, įvairiems mokinių lygiui pritaikytų, diskusijas skatinančių ir tinkančių individualiam darbui užduočių. Dauguma jų lavina mąstymo, sprendimų priėmimo, bendradarbiavimo įgūdžius, ugdo mokymosi mokytis, verslumo, IKT kompetencijas.

Vadovėlis parašytas netipine vadovėliams kalba – autorė kreipiasi į mokinį kaip į kolegą, pataria jam į ką atkreipti dėmesį, ką mokytis ir stebėti aplinkoje dabar, ką supras ir patirs tik ateityje – ir tai sušildo akademinę medžiagą, sukuria betarpiško bendravimo erdvę, motyvuoja mokinius, jie tarsi tampa knygos veikėjais.

Apskritai vadovėlį skaityti įdomu, užduotys „užkabinančios“, manau ir mokytojams reiks ties kai kuriomis pasvarstyti, kaip jas paaiškinti suprantamiau ir objektyviau. Pirma pusė vadovėlio – labiau struktūrizuota, akademiškesnė. Antra pusė – labiau kviečianti mąstyti, diskutuoti, netgi ginčytis ir filosofuoti. Taip gavosi, ko gero, neatsitiktinai, nes antroje pusėje kalbama apie valstybės biudžetą, BVP, nedarbą,

Kopija tikra: Ekspertinio vertinimo skyriaus
metodiniuke Natalija Dinkelienė
D.Tm

infliaciją – dalykus, apie kuriuos nuomonę kiekvienas žmogus (ekonomistas ir ne) turi savo nuomonę. O su pirmoje pusėje esančia makroekonominė teorija nepasiginčysi, ji laiko patikrinta ir išbandyta.

Vadovėlis „Ekonomikos pradmenys“ atitinka jam keliamus reikalavimus, jis parengtas pagal naują pagrindinio ugdymo Ekonomikos ir verslumo programą, rekomenduoju įtraukti jį į galimų įsigyti vadovėlių sąrašą.

Išvada: Aušros Maldeikienės ekonomikos vadovėlio rankraštis „Ekonomikos pradmenys. Vadovėlis 9–10 klasėms“ parengtas tinkamai. Vadovėlis atitinka „Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo“ (Žin., 2009, Nr. 61-2450) penktame punkte nurodytus reikalavimus.

Danutė Bareikienė
2009-11-05

Kopija tikra:

*Ekspertinio vertinimo skyriaus
metodiniukei Natalija Dikveičiute
Dik*